

Bruxelles, 15. prosinca 2016.
(OR. en)

SN 97/16

Zaključci Europskog vijeća o migracijama, Cipru, Ukrajini (15. prosinca 2016.)

I. MIGRACIJE

Vanjska dimenzija

1. Europsko vijeće podsjeća na svoje zaključke iz listopada o istočnosredozemnoj ruti. Ponovno ističe svoju predanost Izjavi EU-a i Turske te naglašava važnost potpune i nediskriminirajuće provedbe svih njezinih aspekata. Ujedno ponavlja svoje obećanje da će nastaviti pružati potporu zemljama duž zapadnobalkanske rute. Potvrđuje Zajednički akcijski plan o provedbi Izjave EU-a i Turske koji su razradile Grčka i Komisija te pozdravlja činjenicu da je Grčka već poduzela prve korake prema njegovoj provedbi. Europsko vijeće poziva sve države članice da osiguraju brzu provedbu Zajedničkog akcijskog plana.

2. Novi partnerski okvir za suradnju važan je alat za suzbijanje nezakonitih migracija i njihovih temeljnih uzroka, posebice s obzirom na središnju sredozemnu rutu. Europsko vijeće pozdravlja napredak u provedbi paktova s pet afričkih zemalja podrijetla ili tranzita te sve jaču odgovornost u partnerskim zemljama. S obzirom na to iskustvo mogli bi se predvidjeti dodatni paktovi ili drugi oblici suradnje, pri čemu se u vidu imaju raspoloživi resursi. Ciljeve partnerskog okvira koje je Europsko vijeće utvrdilo u lipnju trebalo bi uključiti u druge vanjske instrumente i politike EU-a i njegovih država članica. Europsko vijeće poziva države članice da nastave i pojačaju svoju suradnju u skladu s partnerskim okvirom te će pomno pratiti napredak u pogledu suzbijanja tokova i poboljšanja stopa vraćanja.
3. U svrhu jačanja provedbe Akcijskog plana iz Vallette i partnerskog okvira trebalo bi brzim donošenjem odgovarajućeg zakonodavstva popratiti dogovor postignut u Vijeću u pogledu Europskog fonda za održivi razvoj i mandata EIB-a za vanjsko kreditiranje. U tom smislu Europsko vijeće pozdravlja činjenicu da je EIB započeo provedbu svoje potpore inicijativi za jačanje otpornosti zapadnog Balkana i južnog susjedstva.
4. Europsko vijeće naglašava potrebu za jačanjem potpore libijskoj obalnoj straži, među ostalim operacijom EUNAVFOR MED Sophia, u svrhu povećanja njezinih kapaciteta za sprečavanje pogibija na moru i slamanje poslovnog modela krijumčara. Usporedo s tim trebaju se poduzeti inicijative kako bi se ponudile mogućnosti potpomognutog dobrovoljnog povratka migrantima blokiranim u Siriji te kako bi se ograničila opasna putovanja.
5. Europsko vijeće podsjeća na važnost stavljanja na raspolaganje odgovarajućih resursa Europskom potpornom uredu za azil (EASO) i europskoj graničnoj i obalnoj straži. Pozdravlja činjenicu da će EASO početi zapošljavati posebno osoblje kako bi osigurao stabilan i održiv kapacitet. Ujedno ponovno ističe potrebu da se i dalje pomno prate druge rute, uključujući zapadnosredozemnu rutu, kako bi se moglo brzo reagirati na nove događaje.

Unutarnja dimenzija

6. Učinkovita primjena načela odgovornosti i solidarnosti ostaje zajednički cilj. Stalnim naporima proteklih mjeseci na reviziji zajedničkog europskog sustava azila iskristalizirala su se određena područja u kojima postoji konvergencija, dok je na drugim područjima potreban daljnji rad. Vijeće se poziva da nastavi navedeni proces oslanjajući se na taj rad kako bi se postigao konsenzus o politici azila EU-a za vrijeme predstojećeg predsjedništva.
7. Države članice trebale bi dodatno pojačati svoje napore na ubrzanju premještanja, osobito kada je riječ o maloljetnicima bez pratnje, te provedbu postojećih programa za preseljenje.¹

¹ Ovime se ne dovodi u pitanje stajalište Mađarske i Slovačke, kako je navedeno u sudskom postupku pokrenutom u vezi s Odlukom Vijeća br. 2015/1601, te stajalište Poljske, koja je intervenirala u korist podnositeljâ zahtjeva.

IV. CIPAR

21. Nakon prezentacije predsjednika Republike Cipra o pregovorima za rješavanje ciparskog pitanja, Europsko vijeće ponovno je istaknulo svoju potporu aktualnom procesu za ponovno ujedinjenje Cipra. Uzimajući u obzir da Cipar jest i da će ostati član Unije nakon rješavanja ciparskog pitanja, EU je spreman sudjelovati na Ženevskoj konferenciji o Cipru 12. siječnja 2017.

Ukrajina

22. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost međunarodnom pravu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine, kao i sklapanju Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine, među ostalim uspostavi detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine. Cilj je sporazumâ o pridruživanju podupiranje partnerskih zemalja na njihovu putu da postanu stabilne i prosperitetne demokracije te odražavanje strateške i geopolitičke važnosti koju Europska unija pridaje regionalnom kontekstu. Stoga je dovršetak procesa ratifikacije i dalje ključan cilj EU-a.
23. Nakon što je pomno sagledalo ishod nizozemskog referenduma održanog 6. travnja 2016. o prijedlogu zakona kojim se odobrava Sporazum o pridruživanju i bojazni koje je nizozemski predsjednik vlade izrazio prije referenduma, Europsko vijeće prima na znanje Odluku šefova država ili vlada 28 država članica Europske unije, koji su se sastali u okviru Europskog vijeća (Prilog), kojom se te bojazni uklanjaju u potpunosti u skladu sa Sporazumom o pridruživanju i Ugovorima EU-a.
24. Europsko vijeće napominje da je Odluka iz Priloga pravno obvezujuća za 28 država članica Europske unije te se može izmijeniti ili staviti izvan snage samo zajedničkim dogovorom njihovih šefova država ili vlada. Stupit će na snagu nakon što Kraljevina Nizozemska ratificira Sporazum i nakon što ga Unija sklopi. U suprotnome Odluka će prestati postojati.
25. Europsko vijeće pozdravlja rezultate sastanka na vrhu EU-a i Ukrajine 24. studenoga 2016. i ističe trajnu odlučnost Unije da produbi i ojača svoj odnos s Ukrajinom u svjetlu trenutačnih izazova. Prepoznaje postignuća Ukrajine u provedbi reformi s ciljem ispunjenja europskih standarda i činjenicu da je ispunila uvjete za bezvizni režim s Unijom. Nakon usvajanja čvrstog mehanizma suspenzije suzakonodavci se pozivaju da dovrše postupak koji dovodi do ukidanja zahtjeva za vizu za građane Ukrajine i Gruzije.

Odluka šefova država ili vlada 28 država članica Europske unije, koji su se sastali u okviru Europskog vijeća, o Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane

Šefovi država ili vlada 28 država članica Europske unije čije su vlade potpisnice Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane („Sporazum”),

Primajući na znanje ishod nizozemskog referenduma od 6. travnja 2016. o prijedlogu zakona kojim se odobrava Sporazum o pridruživanju između EU-a i Ukrajine te bojazni koje su istaknute prije referenduma, kako ih je iznio predsjednik vlade Kraljevine Nizozemske,

Želeći ukloniti te bojazni potpuno u skladu sa Sporazumom o pridruživanju između EU-a i Ukrajine te Ugovorima EU-a, kao i u skladu s ciljem EU-a u pogledu produbljivanja odnosa s Ukrajinom,

Uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 15. prosinca 2016.,

Odlučili su usvojiti sljedeće kao zajednički dogovor koji će početi proizvoditi učinke nakon što Kraljevina Nizozemska ratificira Sporazum te nakon što ga Europska unija sklopi:

A

Iako je cilj uspostaviti blizak i dugotrajan odnos između stranaka Sporazuma na temelju zajedničkih vrijednosti, Sporazumom se Ukrajini ne dodjeljuje status zemlje kandidatkinje za pristupanje Uniji, niti on predstavlja obvezu dodjele takvog statusa Ukrajini u budućnosti.

B

Sporazumom se ponovno potvrđuje suradnja s Ukrajinom u područjima sigurnosti, posebice s obzirom na sprečavanje sukoba, upravljanja krizom i neširenja oružja za masovno uništenje. Ne sadrži obvezu da Unija ili njezine države članice pružaju zajednička sigurnosna jamstva ili drugu vojnu pomoć ili potporu Ukrajini.

C

Iako se u Sporazumu navodi cilj jačanja mobilnosti građana, njime se ukrajinskim državljanima odnosno građanima Unije ne daje pravo na boravak i slobodu rada na državnom području država članica ili Ukrajine. Sporazumom se ne utječe na pravo država članica da odrede opseg prihvata ukrajinskih državljana na svoje državno područje kako bi tražili posao, neovisno o tome radi li se pritom o nesamostalnom ili samostalnom radu.

D

U Sporazumu se ponovno ističe predanost Unije podupiranju procesa reformi u Ukrajini. Sporazumom se ne zahtijeva dodatna financijska potpora država članica Ukrajini, niti se njime mijenja isključivo pravo svake države članice da utvrdi prirodu i opseg svoje bilateralne financijske potpore.

E

Borba protiv korupcije ključna je za jačanje odnosa između stranaka Sporazuma. U skladu sa Sporazumom stranke će surađivati u borbi protiv korupcije te njezinu sprečavanju i u privatnom i u javnom sektoru. Konkretno, cilj suradnje stranaka u vezi s vladavinom prava jest jačanje pravosuđa, poboljšanje njegove učinkovitosti, zaštita njegove neovisnosti i nepristranosti te borba protiv korupcije.

F

Poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda te poštovanje načela vladavine prava, među ostalim kako je navedeno pod E, osnovni su elementi Sporazuma. Od stranaka se zahtijeva da ispunjavaju svoje obveze u skladu sa Sporazumom, čija će se provedba i izvršenje pratiti. U skladu s člankom 478. Sporazuma svaka stranka može poduzeti odgovarajuće mjere u slučaju neispunjavanja obveza. Pri odabiru odgovarajućih mjera prednost će se dati onima kojima se najmanje ometa funkcioniranje Sporazuma. Te mjere mogu, kao krajnje sredstvo, obuhvaćati suspenziju bilo kojih prava ili obveza predviđenih u okviru odredaba Sporazuma.
